

CENTRUM BADANIA OPINII SPOŁECZNEJ

SEKRETARIAT	629 - 35 - 69, 628 - 37 - 04	UL. ŻURAWIA 4A, SKR. PT.24
ZESPÓŁ REALIZACJI		00 - 503 W A R S Z A W A
BADAŃ	621 - 07 - 57, 628 - 90 - 17	TELEFAX 629 - 40 - 89
INTERNET:	http://www.cbos.pl	E-mail: sekretariat@cbos.pl

BS/65/65/96

OCENA WYSOKOŚCI PODATKU DOCHODOWEGO

KOMUNIKAT Z BADAŃ

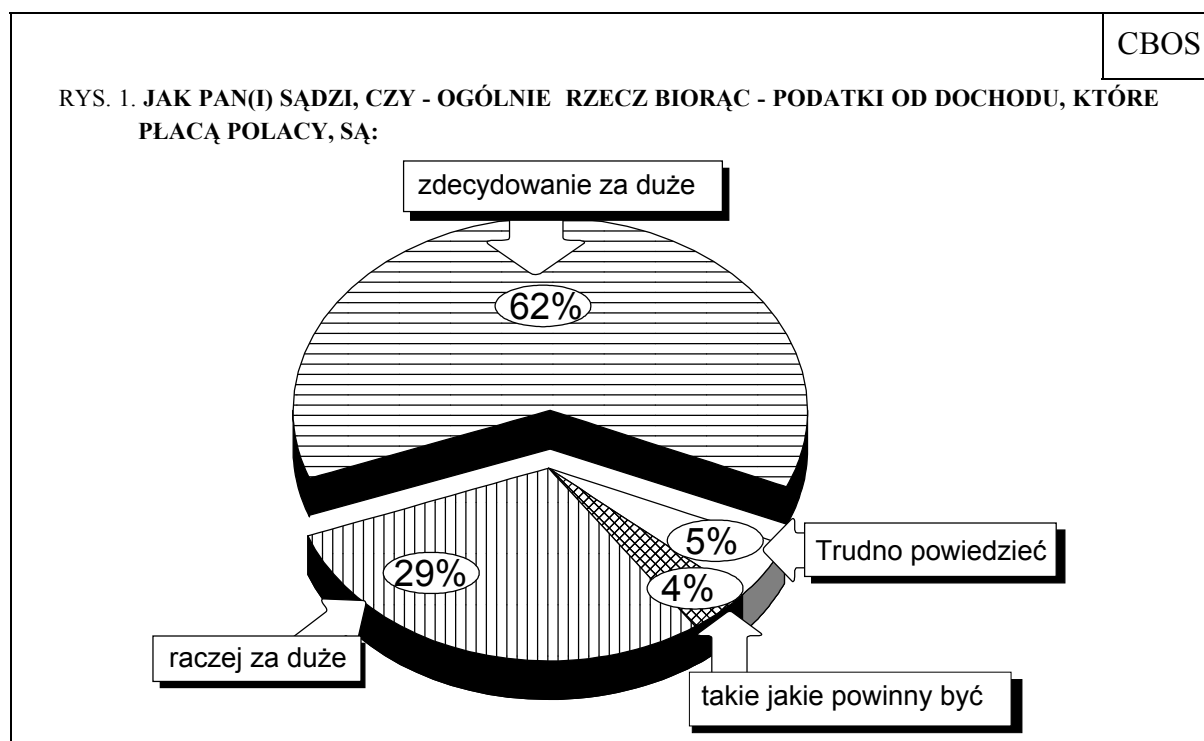
WARSZAWA, MAJ '96

PRZEDRUK MATERIAŁÓW CBOS W CAŁOŚCI LUB W CZĘŚCI ORAZ WYKORZYSTANIE DANYCH EMPIRYCZNYCH
JEST DOZWOLONE WYŁĄCZNIE Z PODANIEM ŹRÓDŁA

Wobec gwałtownych sporów, jakie toczą się wokół systemu podatkowego obowiązującego w naszym kraju, poznanie opinii obywateli o płaconych przez nich podatkach nabiera obecnie szczególnego znaczenia. Pytania, jakie zadaliśmy¹ ankietowanym, dotyczyły wysokości podatków w ogóle, ale także oceny stawek podatkowych dyskutowanych ostatnio przez rząd i Sejm.

OCENA WYSOKOŚCI PODATKU DOCHODOWEGO

Przedmiotem naszego zainteresowania było poznanie opinii społeczeństwa o wysokości podatków dochodowych. Procentowy rozkład odpowiedzi na to pytanie wyraźnie pokazuje, że Polacy uznają obciążenia podatkowe za zbyt wysokie.

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (71) przeprowadzono w dniach 12-15 kwietnia ‘96 na 1179-osobowej reprezentatywnej próbie losowej dorosłych mieszkańców Polski.

Ocena wysokości podatków nigdy nie będzie jednoznacznie pozytywna. Truizmem jest bowiem twierdzenie, że nikt nie lubi płacić podatków. Niemniej porównując wyniki obecnego badania z danymi sprzed trzech lat², widać, że ocena obciążeń podatkowych wyraźnie się zradykalizowała.

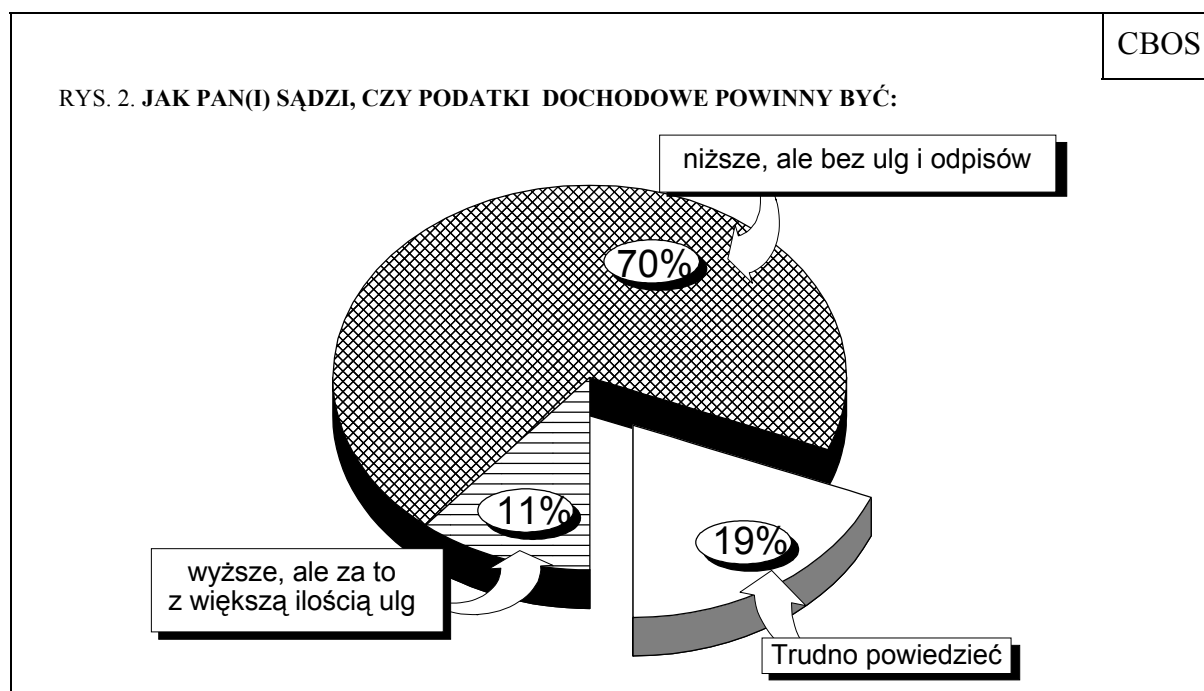
Tabela 1 w procentach

Jak Pan(i) sądzi, czy - ogólnie rzecz biorąc - podatki od dochodu, które płacą Polacy, są:	Wskazania respondentów według terminów badań	
	V/VI '93	IV '96
– zdecydowanie za duże	36	62
– raczej za duże	39	29
– takie jakie powinny być	14	4
– raczej za małe	1	0
– zdecydowanie za małe	0	0
Trudno powiedzieć	9	5

W porównaniu z rokiem 1993 prawie dwukrotnie wzrosła liczba respondentów twierdzących, że podatki są zdecydowanie za duże. Warto też odnotować ponad trzykrotny spadek odsetka osób, które uważały, że podatki są takie, jakie być powinny. Ocena wysokości podatków nie różni się w poszczególnych grupach społeczno-demograficznych. Oznacza to, że uznawane są one przez zdecydowaną większość Polaków - niezależnie od ich wieku, wykształcenia, dochodów czy też orientacji politycznej - za zbyt duże.

Teza o bardzo niskiej aprobachie obecnej wysokości obciążeń podatkowych znalazła także potwierdzenie w odpowiedziach respondentów na pytanie o kształt systemu podatkowego. Interesowało nas, jaki powinien być, ich zdaniem, system podatkowy - z niższymi podatkami, ale mniejszą ilością ulg czy też z wyższymi podatkami rekompensowanymi większą ilością ulg.

²Patrz komunikat CBOS „Podatek od dochodów osobistych: oceny i opinie na podstawie doświadczeń z 1993 roku”, wrzesień '93.

Jak widać, zdecydowana większość ankietowanych opowiedziała się za niższymi podatkami, ale bez ulg i odpisów. Zarówno w grupie respondentów, którzy chcą wyższych podatków z rozbudowaną siecią ulg, jak i wśród opowiadających się za niskimi podatkami bez ulg, najwięcej jest osób deklarujących centrowe poglądy polityczne. Niemniej w grupie, która pragnie obniżenia podatków, więcej jest osób określających swoje przekonania jako prawicowe (29%) niż lewicowe (20%). Odwrotne zjawisko występuje wśród opowiadających się za wyższymi podatkami, ale z większą ilością ulg i odpisów - więcej jest wśród nich osób o poglądach lewicowych (26%) niż prawicowych (21%)³.

Tabela 2

w procentach

Orientacja polityczna badanych	Jak Pan(i) sądzi, czy podatki powinny być:	
	niższe, ale bez ulg	wyższe, ale za to z większą ilością ulg
Lewica	20	26
Centrum	30	30
Prawica	29	21
Trudno powiedzieć	21	24

³ Zależność opinii o podatku dochodowym od poglądów politycznych określa współczynnik V Cramera = 0.12.

Oto, jak przedstawiają się opinie w tej kwestii w elektoratach poszczególnych ugrupowań politycznych.

Tabela 3

w procentach

Gdyby w najbliższą niedzielę odbywały się wybory do Sejmu i Senatu, to na jaką partię oddał(a)by Pan(i) głos najchętniej?	Jak Pan(i) sądzi, czy podatki dochodowe powinny być?			
	Niższe, ale bez ulg i odpisów	Wyższe, ale za to z większą ilością ulg	Trudno powiedzieć	Ogółem ⁴ (N=754)
SLD	69	15	16	21
NSZZ "Solidarność"	71	9	20	14
PSL	68	6	26	13
ROP	80	8	12	8
UW	81	7	12	7
UP	79	4	17	6

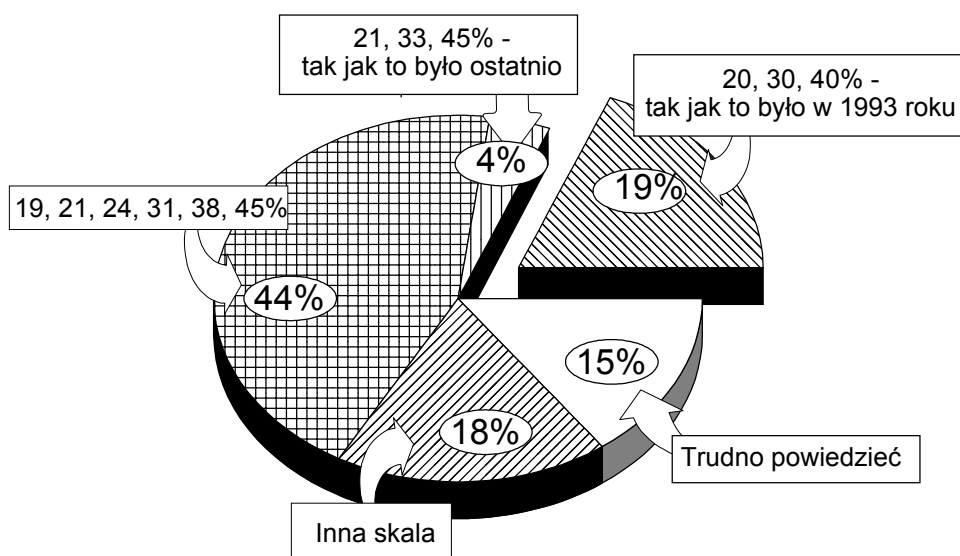
We wszystkich potencjalnych elektoratach partii politycznych wielokrotnie przeważają zwolennicy łagodnego systemu podatkowego bez ulg i odpisów. Propozycja, aby podatki były niskie, ale bez ulg, cieszy się stosunkowo większym poparciem wśród ewentualnych wyborców Unii Wolności, ROP i UP. Z kolei mniej zwolenników takiego rozwiązania znajdziemy wśród osób, które w wyborach głosowałyby na PSL, SLD i „Solidarność”. Jednak i w elektoratach tych partii jest kilkakrotnie więcej zwolenników niż przeciwników niskich podatków.

OCENA KONKRETYCH STAWEK PODATKOWYCH

Pod koniec ubiegłego roku Trybunał Konstytucyjny zdecydował, że zaskarżona przez prezydenta Lecha Wałęsę 6-stopniowa skala podatkowa była niezgodna z konstytucją. Ostatnio rząd rozważał powrót do uproszczonej, 3-stopniowej skali, jaka obowiązywała w 1993 roku, ale z jednoczesną redukcją liczby ulg i zmianą systemu naliczania należności podatkowych. Respondentów zapytaliśmy, która z propozycji jest - ich zdaniem - najbardziej słuszna.

⁴ W tabeli uwzględniono tylko te partie, które w badaniu osiągnęły więcej niż 5% wskazań.

RYS. 3. OSTATNIO, ZALEŻNIE OD DOCHODÓW OSOBISTYCH, PŁACILIŚMY PODATEK W WYSOKOŚCI 21%, 33% LUB 45% ROCZNYCH DOCHODÓW. DYSKUTOWANO TAKŻE NAD INNĄ SKALĄ PODATKOWĄ, TZN. 19%, 21%, 24%, 31%, 45%. PROSZĘ POWIEDZIEĆ, KTÓRA Z TYCH PROPOZYCJI WYDAJE SIĘ PANU(I) NAJBARDZIEJ SŁUSZNA?

Pytanie dotyczące oceny różnych skal podatkowych zadaliśmy w październiku i w grudniu '95, czyli w okresie, gdy ważyły się losy proponowanej przez rząd, 6-stopniowej skali podatkowej. Dziś już wiadomo, że rząd odstąpił od jej forsowania, ale i tak cieszy się ona największym poparciem społecznym, które w ciągu ostatnich czterech miesięcy wzrosło o 8 punktów procentowych.

Tabela 4

w procentach

Która z propozycji skal podatkowych wydaje się Panu(i) najbardziej słuszna?	Wskazania respondentów według terminów badań		
	X '95	XII '95 ⁵	IV '96
20, 30, 40% - tak jak to było w 1993 roku	21	23	19
21, 33, 45% - tak jak to było ostatnio	5	17	4
19, 21, 24, 31, 38, 45%	58	36	44
Inna skala	-	5	18
Trudno powiedzieć	16	19	15

We wszystkich trzech pomiarach najmniejszą aprobatę zyskała skala, która obowiązuje obecnie, tj. 21, 33, 45%. W ciągu ostatnich czterech miesięcy jej akceptacja znacznie się zmniejszyła (o 13 punktów procentowych).

⁵ Por. komunikat CBOS „Podatki '95”, grudzień '95.

Podobnie jak we wcześniejszych badaniach, za rozbudowaną, 6-stopniową skalą podatkową opowiedziały się osoby, które nie są wysoko usytuowane w hierarchii społecznej. Skalę tę popierają głównie respondenci z wykształceniem podstawowym i zasadniczym zawodowym oraz osoby osiągające relatywnie niskie dochody. W grupie zwolenników rozbudowanej skali podatkowej najwięcej jest osób, które oceniają swoje warunki materialne jako złe. Stałe, niezmiennie duże poparcie społeczne dla rozbudowanej skali podatkowej (zwłaszcza przez osoby o średnich lub niższych dochodach) wskazuje, że jest ona postrzegana jako skuteczny mechanizm redystrybucji dochodów. Rozbudowanie systemu progresji podatkowej odczuwane może być także jako sprawiedliwe społecznie, gdyż osoby o najniższych dochodach płaciłyby podatki niższe niż obecnie, a osoby o wysokich dochodach - podatki wyższe, ponieważ pojawiłyby się zupełnie nowe stawki skali podatkowej dla osób osiągających duże dochody.

Dyskutowany ostatnio przez rząd wariant 3-stopniowej (20, 30, 40%) skali podatkowej cieszy się obecnie dosyć umiarkowanym poparciem. Opowiadają się za nim głównie osoby o najwyższych dochodach, oceniające swoje warunki materialne jako dobre. Taką skalę preferuje także połowa osób z wyższym wykształceniem.

Propozycję rozbudowanej 6-stopniowej skali podatkowej popiera najwięcej potencjalnych wyborców Unii Pracy, najmniej zaś - Unii Wolności i Ruchu Odbudowy Polski. Natomiast 3-stopniowa (20, 30, 40%) skala podatkowa cieszy się największym poparciem potencjalnych wyborców SLD i Unii Wolności.

Tabela 5

w procentach

Gdyby w najbliższą niedzielę odbywały się wybory do Sejmu i Senatu, to na jaką partię oddał(a)by Pan(i) głos najchętniej?	Która z propozycji skal podatkowych wydaje się Panu(i) najbardziej słuszna?					
	20, 30, 40% - tak jak to było w 1993 roku	21, 33, 45% - tak jak to było ostatnio	19, 21, 24, 31, 38, 45%	Inna skala	Trudno powiedzieć	Ogółem (N=754)
SLD	29	4	43	16	8	21
NSZZ "Solidarność"	15	4	40	24	17	14
PSL	20	4	45	11	20	13
ROP	18	5	32	25	20	8
UW	29	8	30	29	4	7
UP	24	2	54	17	3	6

PODATKI ZA ROK 1995

Ankietowanych prosiliśmy o informację, według jakich stawek podatkowych zapłacili lub też zapłacą podatek dochodowy za rok 1995. Największa liczba badanych zadeklarowała, że zapłaci według najniższej stawki, czyli 21%. Na uwagę zasługują znikome odsetki osób twierdzących, że zapłacą podatek w wysokości 33 i 45%. Przy analizie tych danych należy jednak zdawać sobie sprawę z tego, że kwestia wysokości płaconego podatku jest tematem drażliwym.

		CBOS
Czy mógłby Pan(i) powiedzieć, jaki podatek zapłacił(a) Pan(i) (lub ma do zapłacenia) za rok 1995?		
21% podatku		80%
33% podatku		3%
45% podatku		1%
Inny odpowiedź		5%
Nie pamiętam		8%
Trudno powiedzieć		1%
Odmowa odpowiedzi		2%

Warto odnotować, że - niezależnie od deklarowanych dochodów - respondenci twierdzą, iż płacą najniższe podatki. Oznaczałoby to, że progresja systemu podatkowego okazuje się absolutnie nieskuteczna, gdyż i tak zdecydowana większość osób o wysokich dochodach płaci najniższe podatki. Przyczyna tego zjawiska tkwi zapewne w rozbudowanym systemie ulg podatkowych, które umożliwiają bogatym osobom zmniejszanie podstawy opodatkowania.

Tabela 6

w procentach

Dochody na jedną osobę w rodzinie	Czy mógłby Pan(i) powiedzieć, jaki podatek zapłacił(a) Pan(i) (lub ma do zapłacenia) za rok 1995?						
	21% podatku	33% podatku	45% podatku	Inna odpowiedź	Nie pamiętam	Trudno powiedzieć	Odmowa odpowiedzi
Poniżej 150 zł	74	0	0	5	11	1	5
151-225 zł	87	1	0	2	7	1	1
226-325 zł	86	1	1	3	7	1	0
326-425 zł	87	5	0	2	5	0	0
Powyżej 425 zł	76	11	2	4	7	0	1

Pytanie o to, według jakich stawek ankietowani płacili podatki - zadaliśmy również trzy lata temu. Wyniki nie są jednak bezpośrednio porównywalne, dlatego że w 1992 roku obowiązywała inna skala podatkowa (20, 30, 40%). Z tego powodu możliwe jest tylko relatywne porównanie liczby osób deklarujących zapłatę najniższej, średniej i najwyższej stawki podatkowej.

Tabela 7

w procentach

Czy mógłby Pan(i) powiedzieć, jaki podatek zapłacił(a) Pan(i) (lub ma do zapłacenia) za rok 1995? (za rok 1993?)	Wskazania respondentów według terminów badań	
	V/VI '93* (N= 330)	IV '96
Niska stawka podatkowa	82	80
Średna stawka podatkowa	8	3
Najwyższa stawka podatkowa	1	1
Inna odpowiedź	2	5
Nie pamiętam	5	8
Trudno powiedzieć	0	1
Odmowa odpowiedzi	0	2

* Pominięto braki danych.

★

★

★

Większość społeczeństwa pragnie obniżenia podatków i uproszczenia systemu podatkowego. Jednocześnie największą aprobatą cieszy się skala najbardziej rozbudowana, co może świadczyć o tym, że zasada progresywności systemu podatkowego została powszechnie zaakceptowana. Konkludując, można stwierdzić, iż Polacy chcą, aby podatki były niższe, ale nie dla wszystkich. Osoby osiągające duże dochody powinny, zdaniem badanych, płacić wysokie podatki. Nie oznacza to jednak, że ludzie bogaci rzeczywiście je płacą, gdyż z omawianych badań wynika przeciwny wniosek - ankietowani o najwyższych dochodach twierdzą, że płacą podatki według najniższych stawek.

A N E K S

PODZIAŁ NA REGIONY W BADANIACH CBOS

1. Region północny:

09 woj. elbląskie
10 woj. gdańskie
17 woj. koszalińskie
26 woj. olsztyńskie
39 woj. słupskie
41 woj. szczecińskie

2. Region zachodni:

11 woj. gorzowskie
12 woj. jeleniogórskie
20 woj. legnickie
45 woj. wałbrzyskie
47 woj. wrocławskie
49 woj. zielonogórskie

3. Region środkowozachodni:

05 woj. bydgoskie
13 woj. kaliskie
16 woj. konińskie
21 woj. leszczyńskie
29 woj. pilskie
32 woj. poznańskie
44 woj. toruńskie
46 woj. wrocławskie

4. Region środkowy:

01 woj. warszawskie
07 woj. ciechanowskie
24 woj. łódzkie
30 woj. piotrkowskie
31 woj. płockie
34 woj. radomskie
37 woj. sieradzkie
38 woj. skierniewickie

5. Region wschodni:

02 woj. białkopodlaskie
03 woj. białostockie
06 woj. chełmskie
22 woj. lubelskie
23 woj. łomżyńskie
28 woj. ostrołęckie
36 woj. siedleckie
40 woj. suwalskie
48 woj. zamojskie

6. Region południowo-wschodni:

15 woj. kieleckie
18 woj. krakowskie
19 woj. krośnieńskie
25 woj. nowosądeckie
33 woj. przemyskie
35 woj. rzeszowskie
42 woj. tarnobrzeskie
43 woj. tarnowskie

7. Region południowo-zachodni:

04 woj. bielskie
08 woj. częstochowskie
14 woj. katowickie
27 woj. opolskie

Tabela 1. Jak Pan(i) sądzi, czy - ogólnie rzecz biorąc - podatki od dochodu, które płacą Polacy, są:
 1 - zdecydowanie za duże; 2 - raczej za duże; 3 - takie jakie powinny być; 4 - raczej za małe,
 5 - zdecydowanie za małe

	1					2					3					4					5					Trudno powiedzieć	Liczba osób
	1					2					3					4					5						
Ogółem	62					29					4					0					0					5	1178
Płeć																											
Mężczyźni	65					27					4					0					0					4	556
Kobiety	59					31					4					0					0					6	622
Wiek																											
do 24 lat	55					38					2					1					0					3	185
25-34	58					34					6					0					0					2	215
35-44	68					23					5					0					0					4	264
45-54	67					27					3					1					0					2	183
55-64	67					27					1					0					0					5	162
65 lat i więcej	55					26					5					0					1					13	170
Miejsce zamieszkania																											
Wieś	57					29					6					0					0					8	437
Miasto do 20 tys.	68					24					4					0					0					4	138
od 21 do 100 tys.	67					26					4					0					0					3	241
101-500 tys.	64					30					2					1					0					3	217
501 tys.i więcej mieszk.	61					35					2					0					0					1	146
Region																											
Północny	64					28					4					0					0					5	125
Zachodni	66					25					4					1					0					5	119
Środkowozachodni	67					24					4					1					0					4	182
Środkowy	56					37					5					0					0					2	214
Wschodni	60					30					5					0					0					4	148
Południowo-wschodni	61					29					3					0					0					8	191
Południowo-zachodni	63					27					3					1					0					6	199
Wykształcenie																											
Podstawowe	58					30					4					0					0					7	408
Zasadnicze zawodowe	68					24					4					0					0					3	309
Średnie	63					29					3					0					0					5	375
Wyższe	57					37					4					0					0					2	87
Grupa społ.-zaw. pracujący																											
Kadra kier., inteligencja	65					29					4					0					0					2	62
Prac.umysł.niż.szczebla	63					35					2					0					0					0	120
Pracownicy fiz.- umysł.	63					26					5					0					0					6	65
Robotnicy wykwalifikowani	69					24					5					0					0					2	129
Robotnicy niewykwalifik.	66					31					0					0					0					4	62
Rolnicy	50					29					15					0					0					6	54
Prywatni przedsiębiorcy	69					24					6					0					0					1	59
Bierni zawodowo																											
Renciści	62					23					5					0					1					9	157
Emeryci	59					29					2					0					0					9	198
Uczniowie i studenci	64					32					0					3					0					0	56
Bezrobotni	57					36					5					1					0					1	130
Gospodynie domowe i inni	57					29					5					0					0					8	79
Pracujący poza rolnictwem																											
Sfera budżetowa	66					30					2					0					0					2	139
Sektor państwowy	62					31					5					0					0					2	109
Sektor prywatny	66					27					4					0					0					3	245
Spółdzielczość	72					28					0					0					0					0	29
Dochody na jedną osobę																											
Poniżej 150 zł	58					33					6					0					0					3	235
151 - 225	64					26					4					1					0					5	195
226 - 325	67					24					4					0					0					4	277
326 - 425	64					28					2					0					0					6	176
Powyżej 426 zł	61					34					4					0					0					1	217
Ocena własnych war. mater.																											
Złe	68					25					2					0					0					5	441
Średnie	61					28					5					1					0					5	555
Dobre	50					41					6					0					0					4	182
Udział w prakt. religijnych																											
Kilka razy w tygodniu	64					23					4					2					0					7	86
Raz w tygodniu	63					28					3					0					0					5	665
Kilka razy w roku	62					30					4					0					0					4	316
W ogóle nie uczestniczy	53					33					9					0					0					5	110
Poglądy polityczne																											
Lewica	61					29					7					0					0					3	231
Centrum	59					33					4					0					0					4	345
Prawica	66					28					3					0					0					3	312
Trudno powiedzieć	62					25					4					1					0					9	289

Tabela 2. Jak Pan(i) sądzi, czy podatki dochodowe powinny być: 1 - niższe, ale bez ulg i odpisów; 2 - wyższe, ale za to z większą ilością ulg

(%)

	1	2	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	70	11	19	1177
Płeć				
Mężczyźni	74	10	16	556
Kobiety	66	12	22	621
Wiek				
do 24 lat	62	18	20	185
25-34	74	10	15	213
35-44	69	11	19	264
45-54	70	13	16	183
55-64	76	7	17	162
65 lat i więcej	66	4	30	170
Miejsce zamieszkania				
Wieś	62	10	28	437
Miasto do 20 tys.	81	12	7	138
od 21 do 100 tys.	71	10	19	241
101-500 tys.	73	11	16	217
501 tys. i więcej mieszk.	74	15	11	145
Region				
Północny	71	14	15	125
Zachodni	71	12	16	119
Środkowo-zachodni	64	14	23	182
Środkowy	64	11	25	213
Wschodni	71	16	14	148
Południowo-wschodni	74	6	20	191
Południowo-zachodni	75	8	17	199
Wykształcenie				
Podstawowe	66	8	25	408
Zasadnicze zawodowe	71	12	17	309
Średnie	71	13	16	374
Wyższe	74	11	16	86
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	72	15	13	62
Prac.umysł.niż.szczebła	73	16	11	120
Pracownicy fiz.- umysł.	62	16	22	64
Robotnicy wykwalifikowani	74	10	16	129
Robotnicy niewykwalifik.	68	17	15	62
Rolnicy	60	13	27	54
Prywatni przedsiębiorcy	79	14	6	59
Bierni zawodowo				
Renciści	73	5	22	157
Emeryci	67	7	26	198
Uczniowie i studenci	73	11	16	56
Bezrobotni	67	11	22	130
Gospodynie domowe i inni	64	12	24	79
Pracujący poza rolnictwem				
Sfera budżetowa	78	10	12	139
Sektor państwowy	73	13	14	109
Sektor prywatny	68	18	14	244
Spółdzielczość	72	8	20	29
Dochody na jedną osobę				
Poniżej 150 zł	63	15	23	235
151 - 225	77	8	16	195
226 - 325	73	10	16	277
326 - 425	75	6	19	176
Powyżej 426 zł	71	14	15	215
Ocena własnych war. mater.				
Złe	69	10	21	441
Średnie	72	9	18	554
Dobre	64	19	18	182
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	66	10	24	86
Raz w tygodniu	71	11	18	665
Kilka razy w roku	69	10	20	315
W ogóle nie uczestniczy	68	13	19	110
Poglądy polityczne				
Lewica	70	14	16	231
Centrum	71	11	18	345
Prawica	77	9	14	311
Trudno powiedzieć	60	11	29	289

Tabela 3. Ostatnio, zależnie od dochodów osobistych, płaciliśmy podatek w wysokości 21, 33 lub 45% rocznych dochodów. Dyskutowano także nad inną skalą podatkową, tzn. 19, 21, 24, 31, 38, 45%. Proszę powiedzieć, która z propozycji wydaje się Panu(i) najbardziej słuszna?
1 - 20, 30, 40% - tak jak było w 1993 roku; 2 - 21, 33, 45% - tak jak to było ostatnio;
3 - 19, 21, 24, 31, 38, 45%; 4 - Inna skala

(%)

	1	2	3	4	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	19	4	44	18	14	1178
Płeć						
Mężczyźni	20	4	42	23	11	556
Kobiety	18	4	46	14	18	622
Wiek						
do 24 lat	22	4	45	15	15	185
25-34	19	5	49	20	7	215
35-44	18	6	44	21	11	264
45-54	16	2	50	18	13	183
55-64	23	3	43	18	13	162
65 lat i więcej	17	4	35	14	31	170
Miejsce zamieszkania						
Wieś	13	4	43	16	23	437
Miasto do 20 tys.	16	7	59	12	6	138
od 21 do 100 tys.	18	4	43	22	13	241
101-500 tys.	23	3	47	17	9	217
501 tys.i więcej mieszk.	33	2	33	25	7	146
Region						
Północny	19	2	42	27	9	125
Zachodni	28	4	43	20	6	119
Środkowozachodni	20	1	41	21	17	182
Środkowy	17	5	43	23	12	214
Wschodni	14	10	48	11	17	148
Południowo-wschodni	16	4	36	19	25	191
Południowo-zachodni	21	3	55	8	12	199
Wykształcenie						
Podstawowe	11	4	47	15	24	408
Zasadnicze zawodowe	13	5	49	21	12	309
Średnie	25	4	44	18	9	375
Wyższe	50	3	19	23	4	87
Grupa społ.-zaw. pracujący						
Kadra kier., inteligencja	45	1	30	19	5	62
Prac.umysł.niż.szczebła	22	5	44	19	10	120
Pracownicy fiz.- umysł.	30	4	44	13	9	65
Robotnicy wykwalifikowani	15	4	48	24	9	129
Robotnicy niewykwalifik.	9	0	66	17	8	62
Rolnicy	9	9	52	11	19	54
Prywatni przedsiębiorcy	30	4	36	27	3	59
Bierni zawodowo						
Renciści	16	5	45	16	18	157
Emeryci	21	3	38	14	24	198
Uczniowie i studenci	21	10	43	14	12	156
Bezrobotni	8	3	47	27	16	130
Gospodynie domowe i inni	17	6	44	9	24	79
Pracujący poza rolnictwem						
Sfera budżetowa	22	4	45	21	7	139
Sektor państwowy	21	5	49	16	9	109
Sektor prywatny	25	3	43	21	8	245
Spółdzielczość	11	3	39	34	14	29
Dochody na jedną osobę						
Poniżej 150 zł	10	5	45	22	19	235
151 - 225	13	4	50	18	15	195
226 - 325	14	7	50	16	13	277
326 - 425	24	2	42	17	14	176
Powyżej 426 zł	36	3	35	19	6	217
Ocena własnych war. mater.						
Złe	11	2	48	22	17	441
Średnie	20	5	45	16	14	555
Dobre	36	7	33	15	10	182
Udział w prakt. religijnych						
Kilka razy w tygodniu	20	1	38	17	23	86
Raz w tygodniu	15	4	49	16	15	665
Kilka razy w roku	21	4	40	23	12	316
W ogóle nie uczestniczy	33	6	32	17	12	110
Poglądy polityczne						
Lewica	25	5	48	14	7	231
Centrum	21	6	44	20	9	345
Prawica	18	3	45	23	11	312
Trudno powiedzieć	14	2	41	13	30	289

Tabela 4. Czy mógłby (mogliaby) Pan(i) powiedzieć, jaki procent podatku zapłacił(a) Pan(i) /lub ma Pan(i) do zapłacenia/ za rok 1995? 1 - 21% podatku; 2 - 33% podatku; 3 - 45% podatku; 4 - Inna odpowiedź; 5 - Nie pamiętam; 6 - Trudno powiedzieć; 7 - Odmowa odpowiedzi

	(%)							Liczba osób
	1	2	3	4	5	6	7	
Ogółem	80	3	1	5	8	1	2	1132
Płeć								
Mężczyźni	81	5	1	5	6	0	2	539
Kobiety	80	2	1	4	10	1	2	593
Wiek								
do 24 lat	65	3	1	8	12	2	8	154
25-34	80	3	2	6	8	0	1	213
35-44	83	5	0	6	4	0	2	258
45-54	84	6	0	4	4	0	2	176
55-64	88	1	1	2	8	1	0	161
65 lat i więcej	79	2	0	1	16	2	0	170
Miejsce zamieszkania								
Wieś	76	1	0	6	13	1	3	415
Miasto do 20 tys.	88	3	1	2	5	1	0	135
od 21 do 100 tys.	84	4	1	3	6	0	2	235
101-500 tys.	81	6	0	4	7	0	2	206
501 tys.i więcej mieszk.	78	7	2	5	4	0	4	141
Region								
Północny	94	4	0	2	1	0	0	120
Zachodni	85	3	0	3	9	0	0	118
Środkowozachodni	83	3	0	4	5	0	3	168
Środkowy	76	6	3	8	5	1	2	207
Wschodni	81	2	0	2	12	0	2	141
Południowo-wschodni	73	2	0	2	10	3	5	187
Południowo-zachodni	78	5	1	4	11	0	1	190
Wykształcenie								
Podstawowe	79	1	0	5	11	1	3	389
Zasadnicze zawodowe	86	1	0	4	6	1	2	297
Średnie	78	5	1	6	8	0	2	359
Wyższe	75	14	2	1	4	0	4	87
Grupa społ.-zaw. pracujący								
Kadra kier., inteligencja	80	12	1	2	0	0	5	62
Prac.umysł.niż.szczebła	87	8	1	1	3	0	0	120
Pracownicy fiz.- umysł.	85	3	0	0	11	0	1	65
Robotnicy wykwalifikowani	98	1	0	0	1	0	0	129
Robotnicy niewykwalifik.	88	0	0	6	4	0	3	59
Rolnicy	39	4	0	32	20	4	2	48
Prywatni przedsiębiorcy	54	13	4	14	11	0	5	59
Bierni zawodowo								
Renciści	83	2	0	2	13	1	0	157
Emeryci	85	2	0	1	10	1	0	198
Uczniowie i studenci	72	5	0	11	4	4	4	33
Bezrobotni	76	0	0	6	11	0	7	122
Gospodynie domowe i inni	67	0	4	10	13	0	6	72
Pracujący poza rolnictwem								
Sfera budżetowa	90	8	0	1	1	0	0	139
Sektor państwowy	93	4	0	0	3	0	0	109
Sektor prywatny	77	5	2	6	6	1	3	245
Spółdzielczość	86	0	0	3	11	0	0	27
Dochody na jedną osobę								
Poniżej 150 zł	74	0	0	9	11	1	5	214
151 - 225	87	1	0	2	7	1	1	185
226 - 325	86	1	1	3	7	1	0	270
326 - 425	87	5	0	2	5	0	0	175
Powyżej 426 zł	76	11	2	4	7	0	1	212
Ocena własnych war. mater.								
Złe	83	0	0	5	9	1	3	423
Średnie	83	4	1	4	7	1	1	536
Dobre	66	10	2	6	11	1	4	173
Udział w prakt. religijnych								
Kilka razy w tygodniu	81	1	1	2	10	2	2	82
Raz w tygodniu	80	3	1	5	9	1	2	635
Kilka razy w roku	82	3	1	6	7	0	2	306
W ogóle nie uczestniczy	78	10	1	1	6	0	4	109
Poglądy polityczne								
Lewica	88	4	0	4	4	0	0	222
Centrum	80	4	1	6	7	0	2	329
Prawica	80	4	1	5	7	1	2	304
Trudno powiedzieć	75	1	0	4	16	1	4	275